

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iunie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 15 ianuarie 2018 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 martie 2018, declarat de avocatul Gîrneț Zinaida în numele inculpatului

Roșca Alexandru.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 04.09.2017 - 15.01.2018,
2. Instanța de apel: 01.02.2018 - 06.03.2018,
3. Instanța de recurs: 04.05.2018 - 06.06.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 15 ianuarie 2018, Roșca Alexandru a fost condamnat în baza art.326 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare și în baza art.326 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată de 4 ani închisoare i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei complementare de 3 ani de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport fixată prin sentința Judecătoriei Cahul din 16 ianuarie 2017.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Roșca Alexandru, fiind angajat în calitate de administrator (cu funcții de profesor-instructor auto) la Școala Auto „xx” filiala Cahul, din or.xx, str.xx, aflându-se în mun.xx, susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Secției Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto Cahul al ÎS „CRIS REGISTRU”, responsabili de primirea probelor teoretice și practice la examenul de calificare a conducătorilor auto și de eliberarea ulterioară a permisului de conducere, începând cu data de 09 august 2017, a pretins de la Busuioc Galina mijloace bănești în sumă de 700 euro, pentru a influența angajații din cadrul SÎTCCA a ÎS „CRIS REGISTRU”, pentru ca ulterior ultima să susțină cu succes probele practice a examenului de calificare a conducătorilor auto la data de 19 august 2017 și să obțină dreptul de a conduce transport auto la categoriile „A1” și „B” și primirea permisului de conducere respectiv.

Ulterior, în dimineața zilei de 10 august 2017, în jurul orei 07.30, Roșca Alexandru a pretins și a primit de la Busuioc Galina, în apropierea Școlii auto „xx” filiala xx, din or.Cahul str.xx, mijloace bănești în sumă de 700 euro, pentru sine, susținând că va influența persoanele publice din cadrul SÎTCCA Cahul a ÎS „CRIS REGISTRU”, în vederea susținerii cu succes de către aceasta a probelor practice la examenul de calificare a conducătorilor auto, cu obținerea

dreptului de a conduce transportul auto la categoriile „A1” și „B” și primirea permisului de conducere respectiv.

Tot el, aflându-se în or. Cahul, susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Secției Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto Comrat al ÎS „CRIS REGISTRU”, responsabili de primirea probelor teoretice și practice la examenul de calificare a conducătorilor auto și eliberarea ulterioară a permisului de conducere, în perioada de timp de la 12 iunie 2017 până la 10 august 2017, a pretins de la Tricolici Svetlana bani în sumă de 600 euro, pentru a influența angajații din cadrul SÎTCCA Comrat a ÎS „CRIS REGISTRU”, pentru ca ulterior ultima să susțină cu succes probele teoretice și practice a examenului de calificare a conducătorilor auto, și să obțină dreptul de a conduce transport auto la categoria „B” și primirea permisului de conducere respectiv.

Ulterior, în dimineața zilei de 10 august 2017, în jurul orei 08.00, în apropierea s.xx, r-nul xx, Roșca Alexandru a pretins și a primit de la Tricolici Svetlana mijloace bănești în sumă de 600 euro, pentru sine, susținând că pentru influențarea persoanelor publice din cadrul SÎTCCA Comrat a ÎS „CRIS REGISTRU”, în vederea susținerii cu succes de către aceasta a probelor teoretice și practice la examenul de calificare a conducătorilor auto, cu obținerea dreptului de a conduce transportul auto la categoria „B” și primirea permisului de conducere respectiv.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Z.Gîrnet în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă pentru faptele săvârșite, pe motiv că la individualizarea pedepsei instanța nu a luat în considerație opinia părții acuzării care a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de amendă față de inculpat; considerând că această pedeapsă ar fi rațională și ar atinge scopul pedepsei penale, care reprezintă un mijloc de resocializare a inculpatului; - instanța nu a luat în considerație circumstanțele atenuante prezente în speță, că inculpatul a recunoscut vina, are la întreținere un copil minor, infracțiunea săvârșită de el face parte din categoria celor mai puțin grave, că a contribuit la descoperirea circumstanțelor infracțiunii și a relatat modul de comitere a faptelor infracționale, a manifestat căință sinceră, astfel că pedeapsa aplicată de prima instanță este una prea aspră; - eronat instanța la pedeapsa principală a cumulat pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și incorect a aplicat prevederile art.84 Cod penal, deoarece infracțiunile săvârșite de inculpat fac parte din categoria celor mai puțin grave și în cazul dat pedeapsa definitivă nu poate fi stabilită prin cumulul parțial al pedepselor; - instanța aplicându-i inculpatului pedeapsa cu închisoarea nu și-a motivat soluția de ce în privința acestuia nu putea fi aplicată o altă pedeapsă, de rând ce sancțiunea normei incriminate prevede și alte pedepse alternative.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 martie 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocat în numele inculpatului.

Instanța de apel a constatat că prima instanță corect a examinat și acceptat cererea inculpatului A.Roșca privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerând că din aceste probe rezultă că fapta inculpatului este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală. Prin urmare, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului A.Roșca în comiterea

infracțiunilor prevăzute de art.326 alin.(1), 326 alin.(1) Cod penal, făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului de prima instanță, și anume executarea ei reală cu închisoarea, instanța de apel a constatat că aceasta este una echitabilă, la numirea căreia s-a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Concomitent, instanța de apel a respins afirmația părții apărării, precum că instanța aplicându-i inculpatului pedeapsa cu închisoarea nu și-a motivat soluția referitor la neaplicarea altor pedepse alternative, prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, deoarece instanța la individualizarea pedepsei a reieșit din personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat de mai multe ori la muncă neremunerată în folosul comunității, apoi la pedeapsa sub formă de amendă, ceea ce atestă că pedepsele aplicate anterior nu au fost suficiente pentru corectarea inculpatului A.Roșca.

La fel, instanța de apel a respins și versiunea părții apărării, precum că la stabilirea pedepsei nu s-a luat în considerație circumstanțele atenuante prezente în speță, că inculpatul a recunoscut vina, are la întreținere un copil minor, infracțiunile săvârșite de el fac parte din categoria celor mai puțin grave, că a contribuit la descoperirea circumstanțelor infracțiunii și a relatat modul de comitere a faptelor infracționale, manifestând căință sinceră, deoarece în cazul procedurii simplificate circumstanțele atenuante prevăzute de art.76 Cod penal, nu pot fi valorificate, fiindcă ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Respins de instanța de apel a fost și argumentul apărării, precum că la stabilirea pedepsei definitive incorect s-a dispus aplicarea prevederilor art.84 Cod penal, considerând că norma dată poate fi aplicată pentru concurs de infracțiuni numai pentru infracțiunile grave, deosebit de grave și excepțional de grave, or, dispozițiile legislației procesual-penale privind aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni stabilesc pedeapsa definitivă prin cumulul total sau parțial al pedepselor aplicate indiferent de categoria infracțiunilor comise.

Totodată, instanța a considerat ca irelevantă opinia părții apărării privind aplicarea eronată a prevederilor art.85 Cod penal la stabilirea pedepsei în privința inculpatului, deoarece A.Roșca anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Cahul din 16.01.2017, fiindu-i stabilită pedeapsa complementară de 3 ani privare de dreptul de a conduce mijloace de transport. Neexecutând complet pedeapsa stabilită prin sentința dată, la 10.08.2017, A.Roșca a săvârșit două infracțiuni, prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal. Deși prima instanță, just a dispus aplicarea prevederilor art.85 Cod penal, însă incorect nu a indicat partea neexecutată a pedepsei anterioare din pedeapsa complementară, însă faptul dat nu afectează pedeapsa stabilită, această incertitudine poate fi soluționată în ordinea art.469 Cod de procedură penală.

Subsidiar, instanța de apel, reținând că în cazul infracțiunilor de corupție noțiunea „gravitatea infracțiunii săvârșite” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, sau cu aparența implicării acestor autorități, care discreditează și compromit activitatea acestora, a conchis că criticile părții apărării privind raționalitatea aplicării amenzii în privința inculpatului, sunt neîntemeiate și nu pot fi acceptate, or, după cum rezultă din materialele cauzei și conținutul sentinței, inculpatul fiind condamnat anterior, nu a stat pe calea corijării, nu a conștientizat gravitatea faptelor comise și a săvârșit o nouă infracțiune. Prin urmare, constatările făcute de

prima instanță în privința individualizării executării pedepsei aplicate lui A.Roșca rezultă din prevederile art.61,75 Cod penal.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Z.Gîrneț care, făcând trimitere la prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod penal, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului, pentru faptele comise, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, invocând repetat aceleași argumente ca în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursului ca fiind vădit neîntemeiat, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal menționează că aceste temeiuri pentru recurs nu persistă în cauza dată.

La acest capitol, Colegiul penal constată că instanța de apel just a respins apelul declarat de avocat în latura stabilirii pedepsei inculpatului A.Roșca, concluzionând că la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal.

Astfel, conform prevederilor art.61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corijare și reeducare a inculpatului, și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță, la numirea pedepsei a ținut seama de persoana inculpatului A.Roșca, de gravitatea infracțiunilor comise, de faptul că anterior a fost judecat, antecedentul penal nefiind stins, de circumstanțele cauzei care atenuază și agravează pedeapsa, inclusiv de caracterul social periculos al infracțiunilor săvârșite de către acesta.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanțelor de fond referitor la executarea reală a pedepsei închisorii, deoarece pedeapsa stabilită de prima instanță, este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Instanța de recurs apreciază că, față de natura și gravitatea faptelor comise, a circumstanțelor reale privind săvârșirea acestora și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de faptele comise.

Mai mult, Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei cu închisoarea, instanțele de fond și-au motivat soluția adoptată indicând din care motive au ajuns la concluzia că corijarea și

reeducarea inculpatului A.Roșca pentru faptele comise este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că instanțele și-au motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului sub formă de amendă. Totodată, la numirea pedepsei instanțele de fond au ținut cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limitele de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximul și din minimumul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Subsidiar la cele ce preced, urmează a se reține că, în cazul infracțiunilor de corupție noțiunea „gravitatea infracțiunii săvârșite” trebuie înțeleasă în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora. Persoanele care comit infracțiuni de corupție au calitatea de subiect special și sunt persoane supuse unei responsabilități deosebite față de alți infractori, astfel că și la aprecierea a careva circumstanțe, ca atenuante sau excepționale, obligă instanțele de judecată să manifeste o deosebită atenție.

Prin urmare, afirmația apărării că pedeapsa pentru infracțiunile comise de inculpat sunt prea aspre și că instanța nu a reținut circumstanțele atenuante invocate, precum că A.Roșca a recunoscut fapta sa, deci și-a asumat responsabilitatea pentru ceea ce a săvârșit, a conștientizat gravitatea celor comise și s-a căit sincer, că are la întreținere un copil minor, că infracțiunile săvârșite fac parte din categoria celor mai puțin grave, că a contribuit la descoperirea circumstanțelor săvârșirii infracțiunii și a relatat modul de comitere a faptelor infracționale, circumstanțe care luate în ansamblu atenuază pedeapsa, iar legea prevede pedepse alternative închisorii, inclusiv amenda, nu pot fi reținute ca motive ce ar putea justifica aplicarea unei pedepse sub formă de amendă inculpatului.

Colegiul penal reiterează că pedeapsa principală precum a fost individualizată de instanța de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art.61 alin.(2) Cod penal - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Lipsit de temei este și afirmația apărării, precum că instanțele incorect au dispus aplicarea pedepsei în temeiul art.84 Cod penal, deoarece în cazul când inculpatul săvârșește două sau mai multe infracțiuni, și nu a fost condamnat definitiv pentru vreuna din ele, rezultă că acesta a comis infracțiunile aflate în concurs, și respectiv, la această etapă, instanța stabilește în sentință categoria și mărimea pedepsei pentru fiecare infracțiune aparte.

La fel, instanțele just au dispus și aplicarea prevederilor art.85 Cod penal, stabilirea pedepsei în cazul unui cumul de sentințe, deoarece, potrivit dispoziției normei date, dacă se constată că după executarea integrală a pedepsei principale, însă până la executarea pedepsei complementare, inculpatul săvârșește o nouă infracțiune, pedeapsa pentru această infracțiune se stabilește conform regulilor aplicării pedepsei în cazul unui cumul de sentințe. În ce privește faptul că instanța, aplicând pedeapsa pentru cumul de sentințe, doar a indicat că se adăugă partea neexecutată a pedepsei complementare de 3 ani privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, fără a indica termenul părții neexecutate, Colegiul atestă că asupra acestui motiv s-a expus instanța de apel, care a reținut că faptul dat nu afectează pedeapsa stabilită, această incertitudine poate fi soluționată în ordinea prevăzută de art.469 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul conchide că pedeapsa stabilită lui A.Roșca a fost individualizată conform prevederilor legale ce reglementează acest aspect.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului ordinar înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat de avocatul Z.Gîrneț în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gîrneț Zinaida în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 06 martie 2018, în cauza penală în privința lui Roșca Alexandru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu